

Szczecin, dnia 21 lipca 2014 r.

Pani Małgorzata Chyła
Radna Sejmiku
Województwa Zachodniopomorskiego

Dotyczy: interpelacji nr 368/14 złożonej podczas XXXVI sesji Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 23 czerwca 2014 r.

W odpowiedzi na Pani interpelację dotyczącą przedsięwzięcia inwestycyjnego pn. *Zabezpieczenia przeciwpowodziowego zlewni jeziora Jamno wraz z rewitalizacją rzeki Dzierżęcinki – zabezpieczenia terenów zabudowanych m. Koszalin*, a w szczególności jednego z elementów tego przedsięwzięcia tj. wrót sztormowych, uprzejmie informuję:

Wrota sztormowe na Kanale Jamneńskim pełnią funkcję przeciwpowodziową, stanowiąc inwestycję nadrzędnego interesu społecznego. Działanie wrót sztormowych ma na celu zabezpieczenie terenów przyległych przed występowaniem wód z jeziora Jamno wskutek napływu wód cofkowych z Morza Bałtyckiego (ochrona ludzi i ich dobytku przed skutkami powodzi), a także biogeniczne wzmocnienie mierzei jamneńskiej, polegające na zapewnieniu roślinom porastającym mierzeję lepszych warunków bytowych (mniejsze zasolenie „soczewek wodnych” zasilających mierzeję), co w efekcie ograniczy negatywny wpływ falowania na stan tych cennych przyrodniczo elementów krajobrazu. Jednocześnie zabezpiecza się w ten sposób jezioro przed nadmiernym zamulaniem, które występowało przy silnych napływach wód sztormowych z morza do jeziora. Z opisanych wyżej powodów konieczne oraz ekonomicznie i hydraulicznie uzasadnione było znaczące ograniczenie napływu wód morskich do jeziora. **Niemniej jednak inwestycja nie miała na celu całkowitego zamknięcia jeziora w tym zakresie, a jedynie ograniczenie negatywnych skutków** jakie występowały w ekstremalnych sytuacjach. Proces przepływu wód między zbiornikami, w szczególności w sytuacji uzależnienia od Morza Bałtyckiego, stanowi bardzo poważny i skomplikowany proces hydrauliczny, a przepływ wód uzależniony jest nie tylko od poziomów wody w jeziorze i morzu, ale również od aktualnie panujących warunków atmosferycznych i hydraulicznych (kierunek i siła wiatru, siła i kierunek prądów morskich).

Niewątpliwie wykonanie wrót sztormowych przyniosło już pierwsze wymierne korzyści – samoczynne zamknięcie się wrót sztormowych podczas huraganu „Ksawery” ograniczyło nadmierny napływ wód morskich i zamulisk niesionych z wodami powodziowymi bezpośrednio do jeziora. Wskutek tak silnych zjawisk atmosferycznych zniszczeniu mogły ulec brzegi, wały okalające jezioro Jamno, a ilość namulów naniesiona w dno jeziora Jamno trwale zaszkodziłaby również w aspekcie walorów przyrodniczych jeziora. Proces „powrotu” namulów do morza i odmulenia jeziora Jamno mógłby trwać latami, jeśli w ogóle byłby możliwy. W okresie 07-09.12.2013 r. odnotowano w morzu stany wody rzędu 620 cm(odczyt względny), przy stanie ostrzegawczym określonym na poziomie 570 cm.

Należy jednak zdecydowanie stwierdzić, że wrota sztormowe nie blokują przepływu ryb z jeziora do morza i odwrotnie. Pierwszym i nadrzędnym celem przedmiotowej inwestycji, jak wspomniano powyżej, jest ochrona przeciwpowodziowa mieszkańców i ich mienia, i funkcjonowanie budowli w tym zakresie stanowi pierwszy i najważniejszy element przy ocenie funkcjonalności obiektu. Powyższe nie zmienia faktu, że ZZMIUW w Szczecinie poczynił kroki w celu zapewnienia możliwości migracji ryb w okresie tarłowym. W tym celu, zgodnie z instrukcją gospodarowania wodą na obiekcie, wykonaną na zlecenie ZZMIUW w Szczecinie, przepływ wody w okresie tarła łuszcza (stanowiącego znaczącą większość narybku wędrującego z Morza Bałtyckiego do jeziora Jamno) utrzymywany jest przepływ wody dołem, pod zasuwami, tak aby zapewnić odpowiednie warunki do migracji ryb i ich wędrówkę dnem kanału do jeziora Jamno. Okres tarłowy łuszcza przypada na okres maj-czerwiec, tymczasem przepływ wód pod zasuwami został umożliwiony znacznie wcześniej, nie może być zatem mowy o zablokowaniu przepływu i migracji ryb między jeziorem a morzem. Obecnie stan zapór na wrotach umożliwia utrzymanie poziomu wody w jeziorze Jamno na odpowiednim poziomie i jednocześnie nie uniemożliwia przepływu ryb.

W związku z doniesieniami medialnymi w tej sprawie, Zarząd Województwa w trybie nadzoru nad ZZMIUW, informowany był o podjętych działaniach w tym zakresie przez kierownictwo jednostki. Ponadto, z informacji przekazanych przez ZZMIUW wynika, że obecne rozwiązania mają charakter przejściowy, bowiem docelowo, w trosce o środowisko naturalne, Zarząd Melioracji zamierza zapewnić pełną drożność przepływu wód na tym obszarze.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że przedmiotowa inwestycja została wykonana w oparciu i zgodnie z obowiązującymi przepisami, na podstawie wszystkich wymaganych prawem decyzji i pozwoleń. Oprócz precyzyjnych i sumiennie przeprowadzonych procedur administracyjnych, w tym procedur środowiskowych związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach czy warunkach prowadzenia robót, zapewniono również dodatkowe działania mające na celu kontrolę funkcjonalności obiektu pod każdym względem. Zgodnie z przekazaną przez Zarząd Melioracji informacją, sporządzona w tym celu instrukcja gospodarowania wodą wskazuje na zasady obsługi urządzenia oraz nakazuje dalsze obserwacje i rozstrzyga o ewentualnych zmianach w obsłudze w wypadku zaobserwowania negatywnych skutków. Ponadto zamontowano specjalistyczne urządzenia pomiarowe, umożliwiające stałą i precyzyjną kontrolę zarówno nad stanami wody w kanale i jeziorze, jak i nad pozyskanie informacji o podstawowych parametrach wody (uzyskiwane są informacje na temat temperatury wody i jej przewodności) a także, w celu określenia wpływu inwestycji na środowisko wykonano na zlecenie ZZMIUW raport oddziaływania na środowisko (wykonany w roku 2010).

Równoległe do tych działań, Zarząd Melioracji współpracuje ze środowiskiem naukowym oraz innymi zainteresowanymi osobami i podmiotami, w celu monitorowania stanu biologicznego jeziora Jamno i wód jego zlewni, któremu służy wspomniany system pomiaru poziomu wody i jej podstawowych parametrów.

Wypracował: sja.calka
CZŁONEK ZARZĄDU
Jarostaw Rzepa